

**Hann
viðurkennur,
at tað verður
dýrt, men hann
staðfestir
samstundis, at
tað ber rætt og
slætt ikki til
at gera mun á
teimum ymsu
bólkunum í
samfelagnum.**

Og teir vænta báðir, at samráðingarnar verða bæði spennandi.

Teir báðir fakfelagsleiðararnir staðfesta nevnliga sum við ein munn, at sjálvandi fara tey at krevja eina lønarhækking sum stendur mót við tað lønarhækking, sjúkra-røktarfrøðingarnir og pedagogarnir hava fingið.

Mugu halda tøn

Georg F. Hansen sigur, at arbeidarafeløgini kunnu ikki standa modell til at verkafólk skulu fáa minni í lønarhækking enn sjúkra-røktarfrøðingarnir og pedagogarnir hava fingið, so sjálvandi fara tey at krevja tað sama.

Hann sigur, at gera tey ikki tað, fer gjáin ímillum verkafólk, og aðrar stættir í sam-felagnum, at veksa enn meiri og tað kunnu tey ikki lata um seg ganga.

– Vit skulu øll liva, og mjólk og breyð kosta tað sama hjá okkum, sum hjá øllum øðrum. Men prísurin verður neyvan settur eftir eini arbeidaraløn, og skulu vit ikki draga enn longur aftur úr, er tað neyðugt at vit fylgja við, og sostatt mugu vit fáa somu lønarhækking sum onnur hava fingið, sigur formaðurin í Føroya Arbeidarafelag.

Hann sigur, at ein annar spurningur, tey skulu taka støðu til, er um ein lønarhækking skal vera í krónum ella í prosentum, tí verður hon í prosentum, veksur munurin ímillum verkamannalønirnar, og aðrar løn-ir, alsamt.

Markið er sprongt

Suni Simonsen, formaður í Føroya Hand-verkarafelag, væntar, at fyri arbeids-marknaðin verður hetta eitt buldrasligt ár.

– Kristina Háfoss hevur tvíhildið um, at markið fyri lønarhækkingum varð sett í heyst, tá ið Starvsmannafelagið fekk góð fimm prosent í lønarhækkin. Men tað kann hon ikki framhaldandi tvíhalda um, tí markið varð sprongt, tá ið sáttmáli varð gjørdur við sjúkrarøktarfrøðingarnar.

Tí sigur hann, at tað skal ikki vera nøk-ur loyna, at eisini handverkararnir fara at krevja eina lønarhækking upp á eini 10 prosent.

Hann viðurkennur, at tað verður dýrt,

men hann staðfestir samstundis, at tað ber rætt og slætt ikki til at gera mun á teimum ymsu bólkunum í samfelagnum.

Formaðurin í Føroya Handverkarafelag sigur, at umframt samráðingarnar sum verða við arbeidsgevararnar í heyst, er felagið eisini í lýtuni í samráðingum við Fíggjarmálaráðið og kommunurnar um nýggjan sáttmála fyri handverkarar hjá tí almenna og hjá kommununum. Talan er um eitt stóran starvsból, tí hetta eru elektrikarar hjá SEV, umframt húsavørðar hjá almennum og kommunalum stovnum.

Í seinastuni hevur steðgur verið í teim-um samráðingunum, men tær verða tiknar upp aftur nú. Og Suni Simonsen sigur, at nú tær verða tiknar upp aftur, ber ikki til at brúka sáttmálan hjá Starvsmannafelagnum sum fyrmynd, tí hann er langt síðani sprongdur.

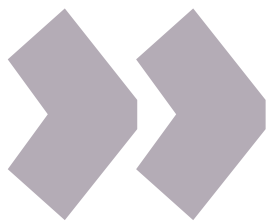
Skulu rætta skeivleikan

Suni Simonsen staðfestir, at undir hesum samráðingunum hevur herrópið verið »rætti skeivleikan«

Men hann vísir samstundis á, at tað eru handverkararnir, sum eru fyri tí størsta skeivleikanum av øllum, tí tað er minni enn ein tjúgukróna í muni á lønini hjá einum ólærdum verkafólki og einum handverkara, sum hevur lært í fyra ár. Grundlønin hjá einum handverkara er 140,56 krónur um tíman og hjá einum verkafólki er hon 123,09 krónur um tíman.

– Tað er eisini ein skeivleiki sum skal rættast, sigur formaðurin í Føroya Handverkarafelag.

Handverkarar eru ein týðandi táttur í samfelagnum, tí vit smíða hvørt hús og vit leggja streym inn í hvørt hús. Vit umvæla hvønn bil. Vit eru húsavørðar í skúlum, barnagørðum og øðrum fyrirkum og al-mennum stovnum. Og vit eru í alivinnuni og vit eru maskinmenn á flakavirkjum og elektrikarar hjá SEV, so vit eru allastaðni í samfelagnum, sigur Suni Simonsen.

**Markið varð
sprongt, tá ið
sáttmáli varð
gjørdur við
sjúkrarøktar-
frøðingarnar**

Ræður um at stýra vækstrinum

**Myndugleikar mugu hava størri fokus á
tilrættalegging enn á marknaðarføring fyri at
sleppa undan trupulleikum við ferðafólki, sigur
nýggja altjóða frágreiðing um ferðavinnu**

Ferðavinnan bara veksur – eisini í Føroyum – og útlit eru fyri
støðugum og stórum vøkstri komandi árin

Eyðun Klakstein

Ótálmaði vøksturin á ferðafólkum hevur noytt nógv væl umtókt ferðamál í knæ. Stóri vøksturin í ferðafólkatalinum kring heim og økti áhugin at ferðast til júst tey væl umtóktu støðini skapar ovurhonds trupulleikar í býum sum Venesia, Amsterdam, París, Barcelona og aðrastaðni. Eisini Ísland er komið undir stórt trýst, eftir at ferðafólkalið er sera nógv vaksið seinastu árin.

Felagsskapurin World Travel & Tourism Council (WTTC) hevur gjørt eina nýgga frágreiðing um yvirfloymd av ferðafólki, og har verður staðfest, at trupulleikarnir eru stórir summa staðni, og at vandi er fyri, at trupulleikarnir fara bara at økjast komandi árin.

Stórus vøkstur

Ferðing og ferðavinna er ein av skjótast vaksandi vinnunum í heiminum. Í 2017 stóð ferðavinna fyri stívliga 10 prosentum av alheims bruttotjóðarúrtøkuni, og í Europa arbeiddu sløk 10 prosent av arbeidsstyrkini í ferðavinnuni ella avleiddum vinnum.

Frágreiðingin vísir á, at heimurin verður alt ríkari, og í 2030 er ein milliard fólk afturat komin í miðalklassan og fær ráð at ferðast. Tí verður roknað við støðugum – og stundum stórum vøkstri – í ferðavinnuni komandi árin.

Meðan summi støð bert fáa molarnar, eru onnur støð í vanda fyri at verða elskað til deyðis. Frágreiðingin sigur, at talið á ferðafólki í Íslandi er næstan fýrfaldað síðani 2010, og tað hevur fingið myndugleikar at

seta avmarkingar fyri vitjanir til ávís støð, tí vandi er fyri, at umhvørvi fær skaða. Eisini aðrastaðni í heiminum hava myndugleikar blanda seg upp í fyri at avmarka tal av vitjandi á ávísu støðum.

Frakland, Spania og USA eru mest vitjaðu londini í heiminum, og 20 tey mest vitjaðu londini standa fyri tveimum triðingum av ferðavinnuni. Tá ið tað kemur til vøkstur næstu árin, verður roknað við, at vøksturin í júst teimum 20 mest vitjaðu londunum verður størri enn í øllum hinum londum tilsamans.

Stýring avgerandi

Frágreiðingin staðfestir, at vilja býir, støð og lond sleppa undan at verða yvirfloymd av ferðafólki, er fyribyrging besta loysnin. Royndirnar vísa, at tað er sera trupult at minka um ferðavinnuna og hava neyva stýring, tá ið vinnan er farin á flog.

Frágreiðingin hjá WTTC ísir á nøkur átøk, sum kunnu forða fyri, at støð verða yvirfloymd av ferðafólki. Myndugleikar mugu savna upplýsingar, hagtøl um síni ferðavinnustøð, og út frá teimum gera ætl-anir. Og so er neyðugt at flyta fokus frá marknaðarføring til tilrættalegging. Ferðavinnustøð, sum hava gjørt eina ætlan, áðrenn tey lokka ferðafólk í hóptali á vitjan, eru betri før fyri at stýra floyminum.

Frágreiðingin staðfestir, at umstøðurnar hjá teimum yvirfloymdu ferðamálunum eru ymiskar, og tí er neyðugt við ymiksum átøk-um frá stað til stað. Eisini tá ið tað kemur til tilrættalegging mugu myndugleikar greina sína egnu støðu og finna loysnir, sum passa til tey.